

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas No:1969/53

Karar No:1969/46

Karar tarihi:30/9/1969

Resmi Gazete tarih/sayı:29.1.1970/13412

İtirazda bulunan : Maraş Sulh Hukuk Mahkemesi.

İtirazın konusu : Tasarruf Bonoları İhracı Hakkındaki 930 sayılı Kanunun 2. ve 4. maddelerinin Anayasa'nın 40 inci maddesi hükmüne aykırı bulunduğu ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi istenilmiştir.

Olay: Tasarruf bonusu karşılığı olarak aylıktan kesilmiş otuz liranın geri verilmesi istemiyle Hazine aleyhine açılan ve Maraş Sulh Hukuk Mahkemesinin 1969/257 esas sayısını alan dâvada davacı, Tasarruf Bonoları ihracı Hakkındaki 930 sayılı Kanunun Anayasa'nın 40. ve 61. maddelerine aykırı olduğunu ileri sürmüştü; mahkeme sözü geçen Kanunun 2. ve 4. maddeleri yönünden bu iddianın ciddi olduğu kanısına vardığı için Anayasa'nın 151. maddesine dayanarak Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

İnceleme :

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 35 inci maddesi gereğince yapılan ilk incelemede düzenlenen rapor, mahkemenin gerekçeli kararı ve ekleri ve konu ile ilgili metinleri okunduktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Anayasa'nın 151. ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki 22/4/1962 günlü ve 44 sayılı Kanunun 27. maddelerinde açıklandığı üzere bir mahkemenin bir kanım hükmünün Anayasa'ya aykırılığı konusunda Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi; o mahkemenin bir dâvaya bakmakta olması ve Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen kanun hükmünün o dâvada uygulama yeri bulunması koşuluna bağlıdır.

930 sayılı Kanuna göre davacının maaşından kesilen tasarruf bonusu tutarının Hazineden geri alınması davası, adli yargı alanına girmeyen bir konuyu kapsamaktadır ve onun için de mahkemenin görevi dışındadır. Şu duruma göre mahkemece bakılmakta olan bir dâvadan söz edilmeyeceğinden Anayasa'nın 151. ve 44 sayılı Kanunun 27. maddelerine uymayan itirazın yetki yönünden reddi gerekir. Üyelerden Fazıl Uluocak ve İhsan Ecemiş bu görüşe katılmamışlardır.

Sonuç : Anayasa'nın 151. ve 44 sayılı Kanunun 27. maddelerine uymayan itirazın yetki yönünden reddine üyelerden Fazıl Uluocak ve İhsan Ecemiş'in karşı oylarıyla ve oyçokluğu ile 30/9/1969 gününde karar verildi.

Başkanvekili

Lütfi Ömerbaş

Üye

Feyzullah Uslu

Üye

A. Şeref Hocaoglu

Üye

Fazlı Öztan

Esas No:1969/53
Karar No:1969/46

Üye
Celâlettin Kuralmen

Üye
Fazıl Uluocak

Üye
Sait Koçak

Üye
Avni Givda

Üye
Muhittin Taylan

Üye
Şahap Arıç

Üye
İhsan Ecemiş

Üye
Recai Seçkin

Üye
Ahmet Akar

Üye
Mustafa Karaoğlu

Üye
Muhittin Gürün

KARŞI OY YAZISI

Mahallî Mahkeme, kendisine usulü dairesinde açılan bir dâvayı görmeye başlamış ve olayda uygulayacağı Kanun hükmünün Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına vararak Mahkememize başvurmuştur. Dâvanın mahkemenin görevi içinde olup olmadığının tâyin ve takdiri tamamiyle mahkemenin görüşüne bağlı hususlardan olup bu yolda verilen herhangi yanlış ve isabetsiz bir kararın düzeltilmesi yolu ve mercii ayrıdır. Anayasa Mahkemesinin bir mahkemenin vazifeli olup olmadığı hususunda vereceği karar; yargı organını bağlayıcı nitelikte değildir. Aksi görüşe dayanan çoğunluğun, itirazın reddi kararma katılmıyorum.

Üye
Fazıl Uluocak

KARŞI OY YAZISI

Maraş Sulh Hukuk Mahkemesinde açılmış bulunan dâvanın, konusu bakımındım, adlî yargı alanına girip, girmediği tartışmalı bir yön teşkil ettiği ve böyle bir durumda mahallî mahkemenin kendisini görevli sayması halinde Mahkememizin, dâvaya bakmak mahkemenin görevi dışında olduğu gerekçesiyle, itirazı reddetmesi, görev yönüne ilişkin bu görüş mahkemeyi bağlanılacağına göre, isabetli olmadığı düşüncesindeyim ve bu sebeple de çoğunluk kararına katılmıyorum.

Esas No:1969/53
Karar No:1969/46

Üye
İhsan Ecemiş